

РЕШЕНИЕ

№ 99

гр. *, 02.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – * в публично заседание на шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Гергана Кузманова

при участието на секретаря Веселина Младенова
като разгледа докладваното от Гергана Кузманова Гражданско дело №
20235440100230 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на Б. Г. Б. против „* “ АД гр.* и „*
“ ЕООД гр., в която се твърди от ищеца, че между него и първия ответник „* *“ е
сключен договор за паричен заем №*/12.10.2022г. , а между него и втория ответника е
сключен договор за предоставяне на гаранция №*/12.10.2022г. Счита, че договорите са
нищожни като противоречащи на императивните изисквания на ЗЗП и ЗПК, като излага
следните съображения:

С договорения в процесния договор за кредит фиксиран годишен лихвен процент в
размер на 35,00 % се нарушават добрите нрави и се внася неравноправие между правата и
задълженията на потребителя и доставчика на финансова услуга в разрез с изискванията на
добросъвестността и в ущърб на кредитополучателя, поради което е налице нищожност на
уговореното възнаграждение. Съдебната практика приема, че при формиране размера на
възнаградителната лихва, макар нормативно да не е установен императивен лимит,
обективен критерий за добросъвестното ѝ определяне може да бъде размера на законната
лихва, без обаче тя да може да се приеме като максимален размер. Трайно се приема, че
противоречащ а на добрите нрави е уговорка, предвиждаща възнаградителна лихва,
надвишаваща трикратния размер на законната лихва, а за обезпечени кредити - двукратния
размер на законната лихва. При необезпечени заеми възнаградителната лихва следва да не
надхвърля повече от три пъти законната лихва. В настоящият случай договорената между
страните лихва в размер на 35 % годишно надхвърля повече от три пъти законната, което
представлява нарушение на добрите нрави, като критерии за норми на поведение,
установени в обществото. Договорът за потребителски кредит нормативно е уреден като
възмезден /арг. от чл.11, ал. 1, т. 9 ЗПК/, поради което нищожността на клаузата за
договорна лихва /респ. на клаузата за ГПР/, която е съществен елемент на договорното

съдържание има за юридическа последица изначална недействителност на кредитната сделка. Според ищеца не са спазени и императивните изисквания на чл. 11, ал. 1, т.11 ЗПК в договора за потребителски кредит да е разписан действителния размер на Годишния процент на разходите. Твърди, че действително приложения в кредитното правоотношение ГПР е различен от посочения в договора, че кредиторът вписвайки в контракта ГПР от 41,09 % е заблудил потребителя, като използваната заблуждаваща търговска практика е довела до неравноправност на уговорката за ГПР и оттук до нищожност на клаузата за ГПР с произтичащите правни последици по чл. 22 ЗПК - нищожност на кредитната сделка поради липса на задължителен реквизит от съдържанието на договора за потребителски кредит по чл. 11, ал.1, т. 10 от ЗПК. Уговореното възнаграждение за фирмата - гарант е разход по кредита, който следва да бъде включен при изчисляването на годишния процент на разходите - индикатор за общото оскъпяване на кредита - чл. 19, ал. 1 и 2 ЗПК. Този извод следва от дефиницията на понятието „общ разход по кредита за потребителя“, съдържаща се в § 1, т. 1 от ДР на ЗПК, според която това са всички разходи по кредита, включително лихви, комисионни, такси, възнаграждения за кредитни посредници и всички други разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. В нарушение на императивните изисквания на чл. 19, ал. 1 и 2 ЗПК, кредиторът не е включил в договорения ГПР от 46,13 % разходите, които следва да извърши ищцата за заплащане на възнаграждение на фирмата - поръчител. Поради невключването на възнаграждението в посоченият в потребителския договор размер на ГПР, последният не съответства на действително прилагания от кредитора в кредитното правоотношение. Посочването в кредитния договор на размер на ГПР, които не е реално прилагания в отношенията между страните представлява „заблуждаваща търговска практика“ по смисъла на чл. 68 д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за защита на потребителите. С преюдициално заключение по дело С-* е прието, че използването на заблуждаващи търговски практики, изразяващи се в непосочването в кредитния контракт на действителния размер на ПИ представлява един от елементите, на които може да се основе преценката за неравноправния характер на договорните клаузи по смисъла на чл. 143 и сл. от ЗЗП. Посоченият в стандартния европейски формуляр и в договора размер на ГПР от 41,09 % съставлява невярна информация, която е заблудила потребителката относно действителния размер на разходите, които тя ще следва да направи по време на действие на договора. С това кредиторът недобросъвестно е увредил потребителя, който е сключил кредитната сделка при планирани разходи в размер на 41,09 % ГПР. На ищеца ми не е било разяснено по ясен и разбираем начин и при спазване на изискванията на чл. 5 от ЗПК преди сключване на договора какъв е размера на всички разходи, за която той следва да заплати, нито тази информация произтича по прозрачен за него начин от условията на договора и поради незапознаването му с основните характеристики на услугата, той не е могъл да разбере

икономическите последици на поетото от него задължение относно обхвата на всички разходи, които следва да понесе във връзка с получения заеман ресурс. Кредиторът не е изпълнил задължението си по чл. 5 от ЗПК, тъй като заблуждаващо е предоставил на кредитоискателя стандартен европейски формуляр за кредит в размер на 2500 лв. с посочен лихвен процент от 35% и ГПР 41,09%, с общ размер на всички плащания 2998,92лв. Поради това, че кредиторът не е представил вярна информация, потребителят е бил лишен от възможността да вземе информирано решение, съобразено с неговите финансови нужди и възможности дали да сключи кредитната сделка. Неговата неинформираност е довела до неравнопоставеност в кредитното правоотношение. Кредиторът е нарушил правата на потребителя, тъй като не е включил в договора по ясен и разбираем за нея начин действителната стойност на ГПР. Принципът за обективност и прозрачност на уговорките по потребителските сделки, регламентирано в чл. 5 от Директива 93/13/ЕИО, транспонирано в чл. 147, ал. 1 от ЗЗП, съгласно договорните клаузи следва да се съставят на ясен и разбираем език е тълкувано с преюдициални заключения на Съда на ЕС и в практиката на ВКС.

На собствено основание е нищожен и сключения договор за предоставяне на гаранция от 12.10.2022г. и уговорката за заплащане на възнаграждение за гарант не е породила правни последици, поради следните съображения: Поставянето на изискването за заплащане на възнаграждение за осигуряване на лично обезпечение противоречи на целта на Директива 2008/48 транспонирана в ЗПК. От член 8, параграф 1 от Директива 2008/48 в светлината на съображение 28 става ясно, че преди сключването на договор за кредит кредиторът е длъжен да направи оценка на кредитоспособността на потребителя, като при необходимост това задължение може да включва да се направи справка в съответната база данни. Задължение за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника преди отпускане на кредита произтича и от разпоредбата на чл.16 от Закона за потребителския кредит. В този смисъл в съображение 26 от Директивата се посочва, че в условията на разрастващ се кредитен пазар е особено важно кредиторите да не кредитират по безотговорен начин или да не предоставят кредити без предварителна оценка на кредитоспособността, а държавите членки следва да упражняват необходимия надзор с цел избягване на такова поведение и да приложат необходимите средства за санкциониране на кредиторите в случаите, в които те не процедурат по този начин. Предоговорното задължение на кредитора да направи оценка на кредитоспособността на кредитополучателя има за цел да предпази потребителите от свръхзадлъжнялост и неплатежоспособност допринася за постигането на целта на Директива 2008/48, която е да се осигури високо, адекватно и равностойно ниво на защита на интересите им /съображения 8, 9 , 23, 24, 43, 45 от Директивата/. В този смисъл параграф 40-43 от Решение от 27 03. 2014 г. по дело C-565D2 на четвърти състав на СЕС. Поради изложеното клауза, която предвижда, че се дължи възнаграждение за осигуряване на поръчител е в пряко противоречие с целта на Директивата. На практика такава клауза прехвърля риска от неизпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника върху самия длъжник и води до допълнително увеличаване на размера на задълженията. По

този начин на длъжника се вменява задължение да осигури възнаграждение за обезпечение, с което дългът му нараства, тоест опасността от свърхзадлъжнялост на длъжника се увеличава. Съдът има задължение да се придържа към Директивата при тълкуването на националния закон, като той следва да се тълкува изцяло във връзка и с оглед целите на директивата (решения по дела C-106/89 Marleasing и 14/83 Von Colson). Възлагането на потребителя да заплаща задължения, които следва да изпълнява кредитора са в изключителен интерес само на търговеца и във вреда на потребителя като по-слабата страна в гражданския и търговски оборот, с което задължение той не би се съгласил ако кредитодателят действаше добросъвестно. Поради изложеното е изпълнен общия фактически състав на чл. 143 ЗЗП и с оглед на неизчерпателното изброяване на предпоставките за неравноправност на договорна уговорка / арг. от т. 19 на чл. 143 ЗП К/ тази договорка следва да бъде квалифицирана като неравноправна и непораждаща правни последици за потребителя.

Моли съда да постанови решение, с което да прогласи за нищожен договор за паричен заем № * от 12.10.2022г., сключен между имеца и „*“ АД като противоречащ на императивните изисквания на Закона за задълженията и договорите, Закона за защита на потребителите и Закона за потребителския кредит, както и да прогласи за нищожността акцесорния договор за предоставяне на поръчителство № * от 12.10.2022г., сключен между ищеца и „*“ ЕООД, като лишен от правно основание, уговорен е неравноправно в ущърб на потребителя и противоречащ на добрите нрави.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника „*“ АД, с който оспорва иска. Твърди, че процесният договор за паричен заем е действителен и е в пълно съответствие с изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2. Договорът е сключен при спазване на изискванията на Закона за потребителския кредит. При отпускане на кредита дружеството е действало добросъвестно - на ищеца е предоставен СЕФ, в който са описани параметрите на кредита и изрично е посочено, че трябва да се предостави едно от посочените обезпечения, т.е. преди да сключи договора за кредит, ищецът е знаел, че трябва да представи обезпечение. Видно от чл. 11, т. 18 от Закона за потребителския кредит, изискването да се предостави обезпечение на кредит е напълно допустимо и законно. Не е налице и неравновесие между правата и задълженията на страните - дружеството е предоставило паричен кредит срещу обезпечение, а ищецът се е задължил да върне заетата сума и договорената лихва. Ищецът е кандидатствал за кредит, който е следвало да бъде обезпечен. Кредитополучателят е можел да избира между три вида обезпечения, които да представи. Първата възможност е да се представи банкова гаранция. Втората възможност е да се осигурят двама поръчители. Изискванията към поръчителите са заложили, както с оглед размера на кредита, така и с оглед ограниченията на чл. 446 ГПК. Третата възможност е представяне на гаранция от дружество-гарант. Ищецът е бил уведомен предварително, както за изискуемите обезпечения, така и за представянето на избраното от него обезпечение най-късно в тридневен срок след подписване на договора. Ищецът, преди да е обвързан от договор, е имал цялата необходима информация, за да вземе решение дали да

сключи договор за кредит при тези условия или не, съответно дали разполага с възможност да осигури необходимото обезпечение, както и кое обезпечение да предостави. Твърдението на ищеца, че изискването за предоставяне на обезпечение по договора за паричен заем противоречи на Директива 2008/48, транспонирана в ЗПК е несъстоятелно. Обезпечението не е свързано с оценката на кредитоспособността и не я замества. Оценката на кредитоспособността е процедура по изготвяне на комплексна правна и финансова характеристика на потенциалния заемополучател, включваща финансови и нефинансови показатели, която дава възможност да се оцени неговата способност/възможност да погаси кредита напълно и в срок. При отрицателна оценка на кредитоспособността няма да се отпусне кредит. При положителна оценка на кредитоспособността се отпуска кредит, по който следва да се представи обезпечение. Обезпечението е правно средство, което осигурява кредитора срещу неизпълнение и подготвя удовлетворяване на вземането му. При договорите за кредит насрещните престации на съконтрагентите не съвпадат по време. Кредитодателят престава към момента на сключване на договора, а кредитополучателят престава или не в определен момент в бъдещето. Ролята на обезпечението е да осигури кредитора срещу неизпълнение и евентуално да подготви удовлетворяване на вземането му в периода на „разминаване“ на престациите. Видно от чл. 11, т. 18 ЗПК и от чл. 5, ал. 1, б. „и“ от Директива 2008/48/ЕО, изискването да се предостави обезпечение на кредит е напълно допустимо и законно. Твърденията на ищеца, че клаузата за лихвения процент (възнаградителната лихва) е нищожна, тъй като договорения лихвен процент нарушава добрите нрави и внася неравноправие между страните по договора за кредит са несъстоятелни. Основанията за недействителност на договора за потребителски кредит са изчерпателно изброени в чл. 22 ЗПК. В чл. 21 ЗПК са посочени основанията за нищожност на клаузи от договорите за паричен заем по ЗПК. Във връзка с нищожността на отделни клаузи, чл. 24 ЗПК препраща към разпоредбите на чл. 143 - 146 от Закона за защита на потребителя. В Закона за потребителския кредит липсва основание за нищожност/недействителност „противоречие с добрите нрави“, в закона липсва и препратка към Закона за задълженията и договорите. Всъщност, „добрите нрави“ са обективирани в разпоредбите на Закона за потребителския кредит. Договорът за потребителски кредит е в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК. Съгласно, чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК, в договора трябва да има информация за лихвения процент по кредита и условията за прилагането му, ако лихвеният процент не е фиксиран, в договора трябва да има информация и за индекс или референтен лихвен процент, които е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент: ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставя за всички приложими лихвени проценти. Лихвеният процент по процесния договор е фиксиран и е ясно посочен в чл. 2, т. 6 от договора. Условията за прилагането на лихвения процент също са записани в договора. Съгласно чл. 2, т. 6.1 от договора, „Лихвеният процент е валиден за целия срок на договора, фиксиран и не подлежи на промяна. Всяка една погасителна вноска съдържа главница и лихва. С всяка вноска се погасява част от главницата и начислената възнаградителна лихва върху остатъчната съобразно погасителния

план главница за съответния период в зависимост от периодичността на вноските.“

Размерът на договорената лихва е в съответствие с изискванията на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Размерът на договорената лихва, като елемент на годишния процент на разходите (чл. 19, ал. 1 ЗПК), както и годишният процент на разходите са по-ниски от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република *. Лихвата представлява цената на кредита, възнаграждението за ползване на заетите средства. Във връзка с твърденията на ищеца, че уговореният лихвен процент внася неравноправие между страните, моля, обърнете внимание, че съгласно чл. 145, ал. 2 ЗЗП „преценяването на неравноправната клауза в договора не включва определянето на основния му предмет, както и съответствието между цената или възнаграждението, от една страна, и стоката и услугата, която ще бъде доставена или извършена в замяна, от друга страна, при условие че тези клаузи на договора са ясни и разбираеми. Договорът за потребителски кредит е в съответствие с изискванията на чл. 11, ал. 1 т. 10 ЗПК. Съгласно чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, договорът за потребителски кредит трябва да съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Тази информация е налична в договора за потребителски кредит. В процесния договор за потребителски кредит е посочен годишният процент на разходите, посочена е общата сума дължима от потребителя, посочени са и взетите предвид допускания - „... договорът ще е валиден за посочения в него срок, всяка от страните ще изпълнява точно и в срок задълженията си, съответно няма да бъдат начислени разходи за събиране, лихви за забава и неустойки за неизпълнение на някое от задълженията по настоящия договор, както и други разходи, освен посочените в настоящия договор.“ В чл. 11, ал. 1 т. 10 пише „допускания“, а не „разходи“. Думата „допускания“ в закона се използва в смисъл на предвиждания за бъдещето, а не в смисъл на разходи, част от ГПР. Нормата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК не предвижда в договора за потребителски кредит да бъдат изброени всички разходи, включени в ГПР, а единствено да се посочат допусканията, използвани при изчисляване на ГПР, както и самия ГПР. Тези допускания/предвиждания са изчерпателно изброени както в чл. 19 от Директива 2008/48 на Европейския Парламент и на Съвета относно договорите за потребителски кредити, така и в издадения в нейното изпълнение ЗПК и по точно в точка 3 от Приложение № 1 към чл. 19, ал. 2 ЗПК. В настоящия случай е приложимо единствено първото базово допускане по т. 3, б. „а“ на Приложение №1. а именно да се допусне, че договорът ще е валиден за срока, за който е бил сключен, и кредиторът и потребителят ще изпълняват своите задължения в съответствие с условията и сроковете по договора, което е посочено в чл. 2, т. 8 от договора. Годишният процент на разходите по договора е изчислен съобразно изискванията на чл. 19, си. 2 ГПК, и неговият размер е в съответствие с изискванията на чл. 19, ал. 4 ЗПК. Начинът на изчисляване на ГПР, съгласно чл. 11, т. 10 ЗПК, е „определения в приложение № 1 начин“. Законът не изисква да се посочи математическия алгоритъм, по който се изчислява ГПР, тъй като това изчисление се извършва само по определения в Приложение № 1 ЗПК

начин. Моля, обърнете внимание, че нормата на чл. 19, ал. 1 е дефинитивна, с нея законодателят е определил какво следва да се разбира под термина „годишен процент на разходите“. Годишният процент на разходите изразява определени от закона разходи, изразени като годишен процент от общия размер на кредита. Годишният процент на разходите включва всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита. В годишния процент на разходите по процесния договор е включена само лихвата по кредита, тъй като това е единственият разход по кредита за кредитополучателят. Разликата в стойностите на годишния лихвен процент и годишния процент на разходите се дължи на разликата в естеството и начина, по който се определят и изчисляват ГПР и ГЛП.. Това не означава, че в договора има скрити разходи, неясни за потребителя, нито пък че 0 всички подлежащи на включване в ГПР разходи не са взети предвид при изчисляването му. Годишният процент на разходите не е по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република * - основния лихвен процент на Българската народна банка в сила от 1 януари, съответно от 1 юли, на текущата година плюс 10 процентни пункта /Постановление № 426 от 18 декември 2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения/, с оглед на което няма нарушение на чл. 19 от ЗПК. Твърденията, че не са спазени изискванията на чл. 11, аз. 1, т. 10 и т.11 ЗПК и в договора не е разписан действителния размер на годишния процент на разходите по договора, тъй като е уговорено възнаграждение за фирма-поръчител, което не е включено в разходите по кредита са несъстоятелни. В представения от ищеца и подписан от него на всяка страница договор за паричен заем, не фигурира задължение за ищеца да плаща възнаграждение за осигуряване на гарант. Съгласно член 4 от Договора за кредит, заемателят се задължава в срок до три дни, считано от датата на сключване на договора да предостави на заемотателя едно от следните обезпечения: поръчители, банкова гаранция. От предвидените в чл. 4 от Договора за паричен заем обезпечения, не възникват разноси по кредита, които да следва да бъдат включени в ГПР. Този извод следва от дефиницията на понятието „общ разход по кредита за потребителя“, дадена в § 1, т. 1 ДР ЗПК: "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия..." Договорът за предоставяне на гаранция е едно второ, отделно облигационно правоотношение, с различен правен субект. Възнаграждението на дружеството-гарант не е част от заемното правоотношение по Договора за заем и не представлява пряк разход, свързан с кредита. Възнаграждението на дружеството-гарант е насрещна престация срещу поетото задължение за обезпечаване на кредит. Същото е дължимо не към Заемотателя, а за предоставена услуга от „* *” ЕООД, като е уговорено да

възникне задължение по нея, само при неизпълнение от страна на заемателя на задължението му да представи едно от другите две обезпечения по договора за заем. Възнаграждението по договора за поръчителство не представлява и разход за допълнителна услуга, който трябва да се включи в ГПР, тъй като сключването на договор с дружеството-гарант не е задължително условие за получаване на кредита. Заемополучателят е можел да избира измежду три вида обезпечения, които да представи. Твърди, че той е нямало как да прогнозира към момента на сключване на договора за паричен заем, кое обезпечение ще избере ищецът, поради което и няма как да предвиди какви разходи за заемателя ще възникнат във връзка с тези обезпечения и какъв би бил техният размер, а и дори да е имало подобна информация, то тези разходи не са във връзка с отпускането на кредита, поради което и не следва да бъдат включени в ГПР. Твърдението на ищеца, че кредиторът не е изпълнил задължението си по чл. 5 ЗПК, като е представил СЕФ със заблуждаващо съдържание е несъстоятелно. В исковата молба са наведени оплаквания от подвеждаща информация, заблуждаваща търговска практика, заблуждаващо разписване на ГПР, заблуждаващо непосочване на действителния лихвен процент и пр. Тези оплаквания са неоснователни и неаргументирани. За да е налице заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д ЗЗП е необходимо да са налице кумулативно следните три елемента: 1.) търговска практика; 2.) която съдържа невярна информация и 3.) има за резултат или е възможно да има за резултат вземане на търговско решение, което средният потребител не би взел без използването на търговска практика. Ищецът, позовавайки се на чл. 68д ЗЗП, следва да докаже не само наличието на търговска практика, съдържаща невярна информация, а и факта, че тази информация е довела до вземане на решение, което той не би взел (ищецът не се е нуждаел от кредит/никога не би взел кредит, но 4 подведен от информацията е решил да сключи договор за паричен заем; ищецът използва услугите на банки или други кредитиращи дружества, но подведен от информацията за кредит при толкова изгодни условия е решил да се обърне към ответника). В исковата молба аргументация в този смисъл липсва. Както е споменато по-горе. при отпускане на кредита дружеството е действало добросъвестно - на ищеца е предоставен СЕФ, в който са описани параметрите на кредита и изрично е посочено, че трябва да се предостави едно от посочените обезпечения, т.е. преди да сключи договора за кредит, ищецът е знаел, че трябва да представи обезпечение. В договора за паричен заем ясно са посочени, както заемната сума, размерът и броя на вноските, така и сумата, която трябва да се върне. Не е било необходимо потребителят да предвижда какви ще са икономическите последици, тъй като те са се равнявали на сумата, която трябва да върне/възнаграждението, което трябва да плати. Съгласно Закона за защита на потребителите, една договорна клауза може да се приеме за неправопавна при кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ клаузата да не е индивидуално уговорена; 2/ да е сключена в нарушение на принципа на добросъвестността; 3/ да създава значителна неравнопоставеност между страните относно правата и задълженията - съществено и необосновано несъответствие между правата и задълженията на страните; 4/ да е сключена във вреда на потребителя. При отпускане на кредита дружеството е действало добросъвестно — на ищеца е предоставен Стандартен европейски

формуляр, в който са описани параметрите и условията на кредита (общ размер на кредита, общата сума, която трябва да се заплати, лихвен процент, годишен процент на разходите, изискваните обезпечения и пр.), т.е. преди да сключи договора за кредит, ищецът е знаел, както параметрите на кредита, така и условието за предоставяне на обезпечение. Преди ищецът да е бил обвързан от договор за предоставяне на потребителски кредит, в съответствие с чл. 5 от Закона за потребителския кредит, кредиторът своевременно му е предоставил, съобразно изразените от него предпочитания и въз основа на предлаганите от дружеството условия на договора, необходимата информация за вземане на информирано решение. След като ищецът, предварително запознат със съществените условия на кредита (общ размер на кредита, общата сума, която трябва да се заплати, лихвен процент, годишен процент на разходите, изискваните обезпечения и пр.) е изразил съгласие за сключване на договор, то съгласно практиката на ВКС, това съгласие и последващото подписване на договора следва да се приема, като изразяване на становище по предложените условия, частен случай на индивидуално уговорена клауза. „Индивидуално уговорена клауза по смисъла на чл. 146 ЗЗП е клауза в потребителски договор, която не е била изготвена предварително от търговеца или доставчика, или дори и да е била изготвена предварително, потребителят е могъл да изрази становище по нейното съдържание, доколкото при достатъчно информиран избор, я е приел.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника “* *” ЕООД, с който оспорва предявеният спрямо него иск. Твърди, че договорът за предоставяне на гаранция/поръчителство е договор, по силата на който едната страна - гарант, се задължава по искане на другата страна - принципал, да заплати на посоченото трето лице - бенефициар, определена парична сума в зависимост от поетите от гаранта задължения, независимо от действителността на обезпеченото с такава гаранция задължение. Гаранции могат да бъдат издавани от банки или търговци, в предвидените от закон случаи. По силата на договора за поръчителство, „* *” ЕООД се задължава да отговаря солидарно с кредитополучателя пред кредитната институция за изпълнение на задълженията му по договор за паричен заем, както и да търпи последиците от неизпълнението на тези задължения. Възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство не е „възнаграждение за осигуряване на поръчител“, а е насрещна престация по договора за поръчителство срещу задължението за обезпечаване на кредит. Ищецът е кандидатствал за кредит, който е следвало да бъде обезпечен или с поръчителство, или с банкова гаранция, или чрез дружество-гарант. Кредитополучателят е можел да избира между три вида обезпечения, които да представи. Първата възможност е да се представи банкова гаранция. Втората възможност е да се осигурят двама поръчители. Третата възможност е представяне на гаранция от дружество-гарант. Като видно от представения договор за поръчителство, той влиза в сила само в случай, че потребителят не представи банкова гаранция или поръчители. Моля, обърнете внимание, че изискването за представяне на обезпечение по договор за кредит е напълно допустимо и законно, както съгласно Закона за потребителския кредит - чл. 11, т. 18 ЗПК, така и съгласно Закона за задълженията и договорите и др. Моля, обърнете внимание, изискването за представяне на обезпечение не противоречи на чл. 16 ЗПК, тъй като

обезпечението не е свързано с оценката на кредитоспособността и не я замества. Оценката на кредитоспособността е процедура по изготвяне на комплексна правна и финансова характеристика на потенциалния заемополучател, включваща финансови и нефинансови показатели, която дава възможност да се оцени неговата способност/възможност да погаси кредита напълно и в срок. Обезпечението е правно средство, което осигурява кредитора срещу неизпълнение и подготвя удовлетворяване на вземането му. При отрицателна оценка на кредитоспособността няма да се отпусне кредит. При положителна оценка на кредитоспособността се отпуска кредит, по който следва да се представи обезпечение. Моля, обърнете внимание, че изискването за представяне на обезпечение не противоречи на Директива 2008/48, тъй като в съответствие с чл. 5 от директивата, в преддоговорната информация следва да се посочат и изискваните обезпечения. Договорът за поръчителство не нарушава нито изрично формулиран правен принцип, нито правен принцип, проведен чрез създаването на конкретни други разпоредби. Договорът за поръчителство е сключен в съответствие с принципите на добросъвестността и справедливостта. Принцип на справедливостта и не/еквивалентност на престациите Процесуално представляваното от мен дружество, задължавайки се да отговаря солидарно с цялото си имущество за задълженията на заемателя (и то за размер на дълга, който е много над уговореното възнаграждение по Договора), не получава нещо в повече, от това което предоставя, а дори напротив. Разбира се, като при всеки алеаторен договор, престацията по договора за поръчителство на пръв поглед изглежда нееквивалентна. Но поръчителството се простира върху всички последици от неизпълнението на главното задължение, включително и разносните по събиране на вземането, с оглед на което престациите може да бъдат разглеждани като нееквивалентни. но в полза на ищцовата страна, а не в полза на Поръчителя, чиято отговорност може да бъде ангажирана в размер, надвишаващ с много полученото възнаграждение. Дължимото му се възнаграждение по Договор за предоставяне на поръчителство е определено след извършена преценка на риска. Ако насрещната страна го е считала за несправедливо висок, то тя изобщо не би сключила договора. Както споменах в началото на отговора, към момента на сключване на договора, по времето на неговото изпълнение/действие и до приключването му спор между страните не е съществувал. Съгласно Определение № 381 от 14.04.2016 г. по гр. д. № 1275 /2016 г. на ВКС, „Ееквивалентността на престациите не води до нищожност на договора. Когато страните са договорили неравностойни насрещни престации, заинтересованата страна може в едногодишен срок да иска унищожаване на договора, ако той е сключен поради крайна нужда. “ Принцип на добросъвестността При сключване на договора, процесуално представляваното от мен дружество е действало добросъвестно. Клаузите в договора за поръчителство за формулирани достатъчно ясно и разбираемо и всеки разумен потребител - относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен, би могъл да прецени икономическите последици от сключване на договора. Нещо повече, в договора за поръчителство е предвидено, че той влиза в сила само, ако заемополучателят не представи на кредитното дружество обезпечение под формата на поръчителство от физически лица или банкова гаранция. Съгласно чл. 145. ал. 2 ЗЗП. „Преценяването на неравноправната клауза в договора не

включва определянето на основния му предмет, както и съответствието между цената или възнаграждението, от една страна, и стоката и услугата, която ще бъде доставена или извършена в замяна, от друга страна, при условие че тези клаузи на договора са ясни и разбираеми. В договора за поръчителство ясно и разбираемо е написано, че „* *” ЕООД се задължава да сключи договор за поръчителство с „*1 АД. по силата на който да отговаря солидарно с потребителя за неговите задължения по договор за заем, а потребителят се задължава да заплати на „* *” ЕООД възнаграждение посоченото в договора възнаграждение. Всеки потребител - относително осведомен и в разумни граници наблюдателен и съобразителен, би могъл да прецени потенциално значимите икономически последици за него. Икономическите последици са се равнявали на сумата, която потребителят е трябвало да заплати. В заключение, изключително важно е да се уточни, че изискванията на Закона за потребителския кредит са напълно неотнормими към процесния договор, поради факта, че разпоредбата на Закона за потребителския кредит са отнормими единствено и само за договори за потребителски кредит, какъвто процесният договор категорично не е. В тази връзка всякакви твърдения за нищожност на договора за поръчителство на основание разпоредби на Закона за потребителския кредит са напълно ирелевантни. В чл. 1 от Закона за потребителския кредит е записано, че този закон урежда изискванията към договора за потребителски кредит. В чл. 3 от Закона за потребителския кредит е предвидено, че разпоредбите му се прилагат за договори за кредит под формата на овърдрафт, когато кредитът трябва да бъде погасен в срок, подълъг от три месеца; за договорите за наем или лизинг, при които се предвижда възможност за закупуване на стоката - предмет на договора; за договори за потребителски кредити, които не са обезпечени с ипотека или друго сравнимо обезпечение върху недвижим имот и които се предоставят за ремонт на недвижим имот с общ размер на кредита, по-голям от 147 000 лв. Договорът за поръчителство/предоставяне на гаранция, очевидно, е извън приложното поле на Закона за потребителския кредит, определено чрез разпоредбите на чл. 1-4.

В срока за отговор, ответникът „*“ е предявил срещу ищеца насрещни икове, както следва: На 12.10.2022 г. между страните е сключен Договор за паричен заем № * за сумата от 2500 лв., която заемателят се е задължил да я върне при посочените в Договора условия, а именно - на 12 равни месечни вноски, всяка от които в размер на 249,91 лв.. Уговорен бил фиксиран годишен лихвен процент в размер на 35.00 %, въз основа на който размерът на общо дължимата възнаградителна лихва за срока на Договора възлиза на 498,92 лв. Общата дължима сума, съгласно чл. 2, т. 7 от Договора, възлиза на сумата от 2 998,92 лв. Първата дължима вноска е следвало да бъде заплатена на 14.11.2021 г., а последната - на 10.10.2023 г., до която дата цялата дължима по договора сума е следвало да бъде погасена. Към датата на подаване на насрещната икова молба заемателят не е изпълнил изцяло задълженията си по договора. Поради това ако предявеният от ищеца иск бъде уважен моли съда да постанови решение, с което Б. Г. Б. да бъде осъден да му заплати сумата от 1500, 36 лв., представляваща главница по обявления за недействителен договор за паричен заем, ведно със законна лихва от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, а в случай че първоначалния иск бъде отхвърлен Б. Г. Б. да бъде осъден да му заплати

сумата от 1760,46 лв., представляваща незаплатена дължима главница по Договор за паричен заем *, ведно със законна лихва от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от 238,82 лв., представляваща падежирала незаплатена дължима възнаградителна лихва, дължима въз основа на Договор за паричен заем *. Претендира и за разноски по водене на делото.

В отговора по насрещните искове Б. Б. изразява становище, че същите са неоснователни. Поради нищожността на процесния договор за заем счита, че ищецът по насрещния иск е надвзел неправомерно възнаградителна лихва в размер на 820,19 лева, и получено възнаграждение за поръчителство/гаранция, включено във всяка една от погасителните вноски в размер на 1500,00 лева, които са получени без основание. Предявява при условията на евентуалност възражение за прихващане между главницата по кредита в размер на 1760,46 лева със сумата от 2320,19 лева, представляваща получена от ищеца по насрещния иск в периода от 12.10.2022г. до 30.11.2023г. без правно основание въз основа на нищожни договорни клаузи възнаградителна лихва в размер на 820,19 лева и възнаграждение за поръчителство/ гаранция, включено във всяка една от погасителните вноски в размер на 1500,00 лева.

В с.з. ищецът не се явява и не изпраща представител. Исковете се поддържат с писмена молба, подадена чрез пълномощника му адв.* *в. Относно насрещнит е искове, оспорва същите, като неоснователни.

Ответниците не изпращат представители в съдебно заседание.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба и отговора, на становището на страните в съдебно заседание и като обсъди събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

На 12.10.2022г. между „*“ АД, като Заемател и Б. Г. Б., като Заемополучател е сключен договор за паричен заем №*, по силата на който кредиторът е отпуснал на заемополучателя паричен заем в размер на 2 500,00лв., който последният се задължил да върне на 12 месечни вноски с различни падежни дати, в размер на погасителната вноска- 249,91 лв. всяка. Кредитополучателят се е задължил да върне заема рли фиксиран ГЛП от 35 %, при ГПР 41,09 %. Посоченият общ размер на всички плащания е 2 998,92 лв., която включва размера на заемната дума и размера на възнаградителната лихва за целия срок на договора.-чл.2.

В чл. 4 е предвидено, че заемателят се задължава в срок от три дни, считано от датата на сключване на настоящия договор, да предостави на заемодателя едно от следните обезпечения: две физически лицаз поръчители, които да отговарят на посочените в т.1 изцисквания, банкова гаранция с бенефициер-заемодателя за еесумата по чл.2 т.7 от договора със срок на валидност 30 дни след крайния срок за плащане на задълженията по настоящия договорн и ли одобрено от заемодателя дсружество- гарант, което предоставя гаранционни сделки.

На същата дата- 12.10.2022г.между „* *“ ЕООД като гарант и Б. Б. като потребител

е сключен договор за предоставяне на гаранция № *, по силата на който потребителят е възложил, а гарантът е поел задължението да издаде гаранция за плащане за изпълнение на парични задължения по договора за кредит, в полза на „*“ АД и на всички последици от неизпълнение на задълженията на потребителя по договора за кредит. Гаранцията се издава и влиза в сила в тридневен срок от сключването на договора. В т. 3 от уводната част на договора изрично е записано, че потребителят е отправил искане към „*“ ЕООД да предостави гаранция за изпълнение на задълженията.

В чл. 3 от договора е предвидено, че за поемането на задължението за предоставяне на гаранция потребителят дължи възнаграждение на гаранта в размер на 2 245,08 лв., платимо на разсрочени вноски, всяка в размер на 187,09 лв., ведно с вноските по заема, платимо на кредитора, който е овластен да приема плащанията на възнаграждението вместо гаранта /чл. 3, ал. 3/.

Според справката за плащанията по договора за кредит /л. 54 от делото/ ищецът е извършил плащания в размер на 999,64 лв., с които са погасени 739,54 лв. главница и 260,10 лв. лихва. Останали са неплатени главница в размер на 1 760,46 лв. и 739,54 лв. лихва.

Според справката, съдържаща се в отговора на исковата молба на ответника „*“ ЕООД / л.44 от делото/, по договора за поръчителство е получено възнаграждение в общ размер 748,85 лв.

Ог служебно извършената от съда справка в Търговския регистър по партидите на заемотателя и дружеството – гарант се установи, че „*“ АД и „*“ ЕООД са свързани дружества, тъй като едноличен собственик на капитала на „*“ ЕООД е „*“ АД.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

По делото няма спор, че ответното дружество " *" АД е небанкова финансова институция, по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за кредитните институции, поради което може да отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства и това го определя като кредитор по смисъла на чл. 9, ал. 4 от Закона за потребителския кредит. От друга страна ищецът по делото има качеството на "потребител" по смисъла на § 13, т. 1 ДР на Закона за защита на потребителите. В този смисъл сключения между страните договор е потребителски, поради което следва да отговаря на изискванията на чл. 143-148 от Закона за защита на потребителите.

С характеристика на потребителски договор е и сключения между ищеца и ответника " * " ЕООД договор за предоставяне на гаранция, който в случая се явява акцесорен на предоставения договор за потребителски кредит, поради което следва да се приеме, че действието на договора за гаранция /поръчителство/ е обусловено от валидно сключеното главно правоотношение.

Сключеният договор за потребителски паричен заем е нищожен и противоречи на нормите на чл. 11, чл. 19, ал. 4 във връзка с чл. 22 ЗПК. Изхождайки от съдържанието на

договора съдът приема, че същият е нищожен поради неспазване на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК, защото сумата, която е предвидено да се заплати като възнаграждение за дружеството-гарант не е включена в ГПР и ГЛП. Чрез включването на възнаграждението, предвидено по Договора за гаранция към ГПР и ГЛП, действителните такива биха нараснали двойно, с което потребителят целенасочено или не, е въведен в заблуждение относно стойността на разходите, които ще прави по обслужването на кредита, още към момента на сключване на договора. ГПР по кредита, видно от чл. 19, ал. 1 от ЗПК, изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи и бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, в т. ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. В случая не е установен механизма, по който е изчислен този процент и по-конкретно какви други разходи освен възнаградителна лихва са включени в него. Също така, предвидената сума в договора за гарант представлява според съда скрит добавък към възнаградителната лихва и като такава е трябвало да се включи в годишния лихвен процент и в годишния процент на разходите съгласно чл. 19, ал. 1 ЗПК. В случая е налице заобикаляне на текста на чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като с уговорката да се заплаща възнаграждение за поръчителство се нарушава изискването ГПР да не бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута определена с ПМС № 426/2014 г. Реално, чрез нарушаване на добрите нрави и чрез заобикаляне на императивната норма на чл. 19, ал. 4 ЗПК и при несъблюдаване на основния правен принцип, забраняващ неоснователно обогатяване се калкулира допълнителна печалба към договорената възнаградителна лихва. Поради невключване на уговорката за заплащане на възнаграждение за поръчителство в посочения в договора за заем размер на ГПР, последният не съответства на действително прилагания от кредитора в кредитното правоотношение. С преюдициално заключение по дело C453/10 се приема, че използването на заблуждаващи търговски практики, изразяващи се в непосочването в кредитния контракт на действителния размер на ГПР представлява един от елементите, на които може да се основе преценката за неравноправния характер на договорните клаузи по смисъла на чл. 143 и сл. от ЗЗП. Същевременно - посочването на понисък от действителния ГПР, представлява невярна, некоректна информация относно общите разходи по кредита и следва да се окачестви като нелоялна и заблуждаваща търговска практика по смисъла на член 6, параграф 1 от Директива 2005/29/ЕО. Това от своя страна означава, че Договора за потребителски кредит е неравноправен по смисъла на член 4, параграф 1 от Директива 93/13/ЕО.

Със сключването на процесния договор е нарушена и Директива 93/13/ЕО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори, транспонирана в българското законодателство с § 13а, т. 9 от ДР на ЗЗП, като съгласно чл. 3 на същата неравноправни клаузи са тези договорни клаузи, които не са индивидуално договорени и които въпреки изискванията за добросъвестност създават в ущърб на потребителя значителна неравнопоставеност между правата и задълженията, произтичащи от договора. В Директива 93/13/ЕО е регламентирано, че не се счита за индивидуално

уговорена клауза, която е съставена предварително и следователно потребителят не е имал възможност да влияе на нейното съдържание, каквато безспорно е клаузата на чл. 1, ал. 2 от Договор за кредит тип кредитна линия № 100232470. В тази насока е и практиката на Съда на Европейския съюз Решение по дело C-618/10, Решение по дело C-415/11 и цитираната в него практика.

От една страна, недействителността на ДПК е такава, възникнала при наличието на условията по чл. 22 ЗПК, съгласно който когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. т. 7-12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. т. 7- 9, ДПК е недействителен. В случая безспорно е нарушена разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, като в представения ДПК не е ясно и разбираемо посочено съдържанието по тази точка - "размерът на ГПР за всички комбинации, в зависимост от сумата за усвояване и срока за погасяване, е отразен в Приложение № 1, представляващо неразделна част от договора". Освен това, кредитополучателят е дължал месечно възнаграждение за "поръчителство", като тази вноска не е включена в ГПР, както изисква ЗПК. От друга страна, двата договора - ДПК и този за поръчителство, които в цялост съставляват източника на облигационното задължение на ищеца, са сключени на една и съща дата. Кредиторът не включва възнаграждението по Договора за поръчителство към ГПР, като по този начин заобикаля разпоредбата на чл. 19, ал. 4 ЗПК, според която годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя - настоящи или бъдещи - лихви, други преки или косвени разходи, комисионни, възнаграждения от всякакъв вид, включително дължими на посредниците за сключване на договора, изразени като годишен лихвен процент от общия размер на предоставения кредит. В § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПК е предвидено, че "Общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисионни, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси". Изложеното сочи, че в ГПР е необходимо да бъдат посочени всички разходи, които длъжника следва да заплати, а не да бъде поставен в положение да тълкува клаузите на договора и да преценява кои суми точно ще дължи.

В конкретния случай в т.7 от договора за заем посочено, че ГПР е 41,09 %, но от съдържанието на договора не може да се изведе извод за кои точно разходи става въпрос и по какъв начин е формиран ГПР. Още повече, че при наличието на задължение за потребителя да заплати и възнаграждението за поръчителство, същото несъмнено има характеристика на твърдо уговорен разход, поради което е следвало да бъде включено изначално при формирането на ГПР. С така уговорената клауза за заплащане на възнаграждение на поръчителя, върху потребителя се възлага заплащането на допълнително

възнаграждение за ползвания финансов ресурс, за който ако би имал необходимата информация чрез включването му в разходите по кредита, то той би могъл да има ясна и точна информация относно размера на месечната си вноска и избор дали да сключи договора за кредит при тези условия.

Констатираните обстоятелства несъмнено поставят потребителя в неравностойно положение спрямо кредитора, доколкото не е имал ясна и точна информация за осъществяването на отпуснатия му кредит и сочат на очевидно противоречие с чл. 3, пар. 1 и чл. 4 от Директива 93/13/ЕИО. Посочването по този начин на ГПР в процесния договор на практика прави невъзможно да се проверят индивидуалните компоненти които го формират и дали са в съответствие с разпоредбата на чл. 19, ал. 1 ЗПК. С посочената правна норма, законодателят цели да предостави на потребителя максимално точна и ясна информация за разходите, които дължи във връзка с отпуснатия му кредит, за да бъде информиран по разбираем начин дали следва да сключи договора при предоставените му условия. Гореизложеното сочи, че за да е спазена и разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, то е необходимо в договора да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения кредит представлява ГПР, но по недвусмислен начин да бъдат посочени и всички разходи, които кредитополучателят ще следва да извърши и които са отчетени при формиране на ГПР. Процесният договор за кредит съдържа явно несъответствие досежно действителния и отразения в него ГПР и включените в него разходи, поради което договорът е недействителен на основание чл. 22 ЗПК, от което следва, че искът следва да бъде уважен като основателен.

По така изложените съображения съдът намира, че процесният договор за паричен заем е нищожен на основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД, поради противоречие на нормите на чл. 11, чл. 19, ал. 4 във връзка с чл. 22 ЗПК.

Съдът намира, че основателен се явява и предявеният иск за нищожност на договора за поръчителство по идентични на посочените по-горе съображения на основание чл. 26, ал. 1, предл. 2 ЗЗД вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК вр. ал. 5 ЗЗД, тъй като единствената му цел е заобикаляне на закона. Този договор противоречи и на добрите нрави съгласно чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, тъй като уговорката на възнаграждение в размер на 90 % от размера на кредита е абсолютно неоснователно обогатяване на едно лице.

В случая важи изцяло нормата на чл. 146, ал. 1 във връзка с ал. 2 ЗЗП, тъй като договорът за потребителски кредит и договорът за поръчителство очевидно имат общ, типов характер и не са персонално съставени - с оглед личността на клиента, с оглед някакви индивидуални особености, или съобразени с конкретни обстоятелства. Те изцяло са били изготвени предварително и потребителят не е разполагал с възможност да влияе на съдържанието им. От своя страна, самото съдържание на тези съглашения противоречи на изискването за добросъвестност и по силата на чл. 143 ЗЗП съответните текстове придобиват характер на неравноправност. Съгласно чл. 138 от ЗЗД с договора за поръчителство поръчителят се задължава спрямо кредитора на друго лице да отговаря за изпълнение на неговото задължение. ДПК е типов, предварително изготвен, клаузата

относно поръчителството не е съобразена с конкретната хипотеза и предвид използваната формулировка кредитополучателят не е разполагал нито с фактическа, нито с правна възможност да повлияе на съдържанието ѝ. По делото се установи, че вноските по договора за предоставяне на гаранция фактически са били включени в месечните вноски по ДПК, без да са описани в плана, както и че всички плащания се правят единствено на кредитния посредник. Това действие е необяснимо с правната логика и принципите на добросъвестност, тъй като, както вече се посочи, предметът на договора за предоставяне поръчителство предполага изпълнение от страна на поръчителя само при възникване на определено обстоятелство - неплащане на задълженията от страна на кредитополучателя, а в случая уговореното възнаграждение за това се е дължало от последния още от самото му сключване, разделено е на ежемесечни вноски и са прибавени към вноските по договора за кредит. Описаното по-горе правно положение е недопустимо по смисъла на ЗПК, тъй като по този начин и кредитодателят и поръчителят се домогват да заобиколят изискванията на ЗПК, което е забранено с чл. 21. Същият извод се налага и от факта, че поръчителят е предварително определен, което показва, че двете дружества се намират в такава икономическа свързаност, сочеща на недобросъвестност с оглед обективизираните права и задължения по описаните договори, които представляват на практика разделяне на приходите от кредита между двете формално отделни юридически лица, с цел да се заобиколи ЗПК и да се консумира недопустима печалба. След като разходът за допълнително ежемесечно възнаграждение за поръчител е пряко и неотменно свързан с договора за кредит, в който той обаче не е включен в ГПР, то очевидно кредитополучателят е въведен в заблуждение относно реалната цена на кредита, което е сторено още с предоставянето му на преддоговорна информация.

Както се посочи вече, този разход е в размер, близък до размера на главното задължение, и невключването му в ГПР е в нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК, а това води до недействителност на ДПК на основание чл. 22 от ЗПК. Също така, кредиторът е посочил в договора единствено като абсолютни стойности лихвения процент по заема и ГПР. Липсва ясно разписана методика на формиране годишния процент на разходите по кредита. Посоченият лихвен процент по кредита не е ясно как точно е изчислен по отношение на общия ГПР. По този начин потребителят е поставен в невъзможност да разбере какъв реално е процентът на оскъпяване на ползвания от него финансов продукт. Непосочването на включените в ГПР компоненти и начина на формиране на размера му е в пряко противоречие с императивните изисквания на чл. 19, ал. 1 във връзка с чл. 10, ал. 2 и чл. 10а ал. ал. 2 и 4 от ЗПК. Накърняването на добрите нрави предполага едната страна по договора да се възползва от неблагоприятното положение на страната, с която договаря. В случая, както бе посочено и по-горе несъмнено е, че кредитополучателят поемайки задължение да заплати на ответника "ЕООД" възнаграждение по Договора за предоставяне на гаранция с цел обезпечаване на сключения договор за паричен заем е поел задължение по неравноправна клауза и в качеството на потребител не дължи и уговореното възнаграждение по договора за поръчителство, тъй като подобна клауза не поражда облигационна връзка между страните. Без сключването на договора за кредит, ищцовата

страна не би имала интерес от сключването на договора за поръчителство, тъй като със сключването му тя не получава никаква престация от другата страна, поради което същият се явява нищожен, като противоречащ на добрите нрави. В този смисъл договорът за поръчителство е нищожен на основание чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД, както и на основание чл. 26, ал. 1, пр. 2 вр. с чл. 19, ал. 4 ЗПК и чл. 143 ЗЗП, като следва да бъде прогласена неговата нищожност.

С оглед уважаването на иска за нищожност на договора за потребителски кредит, ще следва да бъде разгледан предявеният от „*“ АД при условията на евентуалност насрещен осъдителен иск за сумата от 1 500,36лв., представляваща разликата между усвоената сума / главницата/ по кредита в размер на 2 500лв. и платената до момента сума в размер на 999,64лв.

По насрещния иск съдът намира следното:

В чл. 23 от ЗПК законодателят е въвел защита за кредитополучателя като последица от нищожността на договора, като е прието, че когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Поради нищожността на договора за кредит и на договорът за предоставяне на гаранция, на основание чл. 23 ЗПК кредитополучателя дължи да заплати само чистата стойност на кредита т.е. главницата в размер на 2 500,00лв. От приложените от ответниците справки се установи, че общо платената от ищеца сума по двата договора, които макар и сключени като отделни са взаимно свързани е в размер на 1748,49 лв. от която 999,64лв. по договора за кредит и 748,85 лв. по договора за гаранция. С тази сума следва да се приеме, че е погасена част от главницата по кредита, като е останал непогасен остатък в размер на 751,51лв., до който размер насрещния иск е основателен. За разликата над тази сума до претендирания размер от 1 500,23лв. искът следва да се отхвърли.

По разноските:

Ще следва с оглед изхода на делото ответникът „*“ да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски по иска за нищожност на договора за кредит в размер на 119,95лв. държавна такса.

Ответникът „*“ ЕООД следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски по иска за нищожност на договора за предоставяне на гаранция в размер на 89,80 лв. за държавна такса.

По насрещните иски ответникът „*“ АД е направил разноски в общ размер на 60,02 лв. държавна такса, като се претендира и юрисконсултско възнаграждение в размер на 360,00 лв. С оглед изхода от спора по насрещния иск ще следва да бъде осъден ищецът да заплати на ответника 183,35 лв. деловодни разноски за ДТ и юрисконсултско възнаграждение, съобразно уважената част от насрещния иск.

Адв. * е заявил искане за присъждане на адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗАдв., като съобразно отхвърляне на исковите първия ответник следва да бъде осъден да му

заплати адвокатско възнаграждение в размер на 599,89 лв., а втория ответник да му заплати възнаграждение в размер на 524,50лв.

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА по иск, предявен от Б. Г. Б., ЕГН *****, от гр. *, бул. „*“ * срещу „*“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * Договор за паричен заем № * от 12.10.2022 г., сключен между страните **ЗА НИЩОЖЕН** на основание чл. 26, ал. 1, предл. 1 и 3 ЗЗД, вр. чл. 22, вр. чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

ПРОГЛАСЯВА по иск, предявен от Б. Г. Б., ЕГН *****, от гр. *, бул. „*“ * срещу „*“ ЕООД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * Договор за предоставяне на гаранция № * от 12.10.2022, сключен между страните **ЗА НИЩОЖЕН** на основание чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД, вр. чл. 22, вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК, вр. чл. 146, ал. 1 ЗЗП.

ОСЪЖДА на основание чл. 79, ал. 1, вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД Б. Г. Б., ЕГН *****, от гр. *, бул. „*“ * да заплати на „*“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * сумата от 751,51 лв., представляваща непогасен остатък от главницата по Договор за паричен заем № * от 12.10.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на насрещния иск-15.09.2023 г. до окончателното плащане , като **ОТХВЪРЛЯ** иска в частта за разликата над 751,51лв. до претендирания размер от 1 500,23лв., като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА „*“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * да заплати на Б. Г. Б., ЕГН *****, от гр. *, бул. „*“ * направените деловодни разноси по иска за нищожност на договора за кредит в размер на 119,95лв. за ДТ.

ОСЪЖДА „*“ ЕООД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * да заплати на Б. Г. Б., ЕГН *****, от гр. *, бул. „*“ * направените деловодни разноси по иска за нищожност на договора за предоставяне на гаранция в размер на 89,80 лв. за ДТ.

ОСЪЖДА Б. Г. Б., ЕГН *****, от гр. *, бул. „*“ * да заплати на „*“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * направените деловодни разноси насрещните иски в размер на 183,35 лв.

ОСЪЖДА „*“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * да заплати на адв. * * * от * с адрес на кантората гр.* адвокатско възнаграждение в размер на 599,89 лв.

ОСЪЖДА „*“ ЕООД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. * 1324, ж.к. *, представлявано от * да заплати на адв.* * * от * с адрес на кантората гр.* адвокатско

възнаграждение в размер на 524,50лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд-* в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – *: _____